

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ФІНАНСІВ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

II Всеукраїнська науково-практична
конференція

25 КВІТНЯ 2024 Р.
М. ВІННИЦЯ, УКРАЇНА

Донецький національний університет імені Василя Стуса
економічний факультет, кафедра фінансів і банківської справи
Львівський національний університет імені Івана Франка
Одеський національний економічний університет
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Факультет економіки та управління Київського столичного університету імені Бориса Грінченка
Громадська організація «Академія успіху»

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ФІНАНСІВ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

II Всеукраїнська науково-практична конференція

Вінниця
2024

УДК 336:[330.341.1:004](477)(063)

А 437

Відповідальні за випуск:

ЮРЧИШЕНА Л. В., кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри фінансів і банківської справи Донецького національного університету імені Василя Стуса.

ПОЛІЩУК Н. В., доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів і банківської справи Донецького національного університету імені Василя Стуса.

КОЗЛОВ В. П., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів і банківської справи Донецького національного університету імені Василя Стуса.

*Матеріали друкуються в авторській редакції
з незначною технічною правкою укладачів,
відповідальність за зміст та достовірність
поданих матеріалів несуть автори.*

А 437 Праці II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми розвитку фінансів в умовах цифровізації економіки України». Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2024. 156 с.

У збірнику розміщені тези доповідей з актуальних проблем розвитку фінансів в умовах цифровізації економіки України, що включають проблеми дослідження щодо особливостей фінансових відносин в умовах воєнного стану; актуальних питань теорії й практики фінансів, банківської справи та страхування в умовах цифрового розвитку суспільства; розвитку фінансового ринку в умовах цифровізації економіки; інноваційних векторів розвитку банківської системи; державних фінансів і податків повоєнного суспільства.

Наведені у збірнику тези доповідей будуть корисними для наукових співробітників, викладачів закладів вищої освіти, практиків, аспірантів, докторантів, здобувачів вищої освіти.

УДК 336:[330.341.1:004](477)(063)

© Колектив авторів, 2023

© ДонНУ імені Василя Стуса, 2023

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСОВИХ ВІДНОСИН В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	9
Нерасименко А. ADVANCED METHODS OF MANAGING THE QUALITY OF BANK LENDING TO INDUSTRIAL ENTERPRISES	9
Волкова Н. І., Бартош А. А. ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОПЕРАЦІЙ З ОБЛІГАЦІЯМИ ВНУТРІШНІХ ДЕРЖАВНИХ ПОЗИК В УКРАЇНІ	11
Бистряков В. Р. РОЛЬ ВИКОРИСТАННЯ КРИПТОВАЛЮТИ В РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКІЙ ВІЙНІ.....	15
Гевчук А. В. НОВІ ІНСТРУМЕНТИ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ: УРЯДОВА СТРАТЕГІЯ, ДОПОМОГА ПАРТНЕРІВ ТА ШІ.....	18
Карпова Т. С. ФУНКЦІОНУВАННЯ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ	21
Поліщук Н. В., Каськова І. Г. КРЕДИТУВАННЯ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	23
Юрчишена Л. В., Криворучко А. С. КОРПОРАТИВНА РЕФОРМА: ШЛЯХ ДО ПРОЗОРОСТІ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМИ АКТИВАМИ.....	26
Крупка М. І., Яструбецька Л. С. ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УМОВАХ ГІБРИДНИХ ЗАГРОЗ І ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ.....	29
Кужелєв М. О. ТЕНДЕНЦІЇ ЦИВІЛЬНИХ ВИДАТКІВ ЗВЕДЕНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	32
Поліщук Н. В., Левчук А. О. ОСОБЛИВОСТІ КРЕДИТНОЇ ТА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У КОНТЕКСТІ СПІВПРАЦІ З УКРАЇНОЮ	35
Волкова Н. І., Ніколаєва А. П. СТРАТЕГІЧНІ ЗАВДАННЯ ВАЛЮТНОЇ ПОЛІТИКИ НБУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	37

Терешко О. М., Овчаренко І. В. НАПРЯМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОЇ ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	40
Волкова В. В., Огородник Є. І. ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ ФІНАНСОВІЙ БЕЗПЕЦІ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	43
Панухник О. В. ДИНАМІЧНІ ЗМІНИ У ФОРМУВАННІ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД УКРАЇНИ ПІД ВПЛИВОМ ВІЙНИ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ І ЗАВДАННЯ НА ПЕРСПЕКТИВУ	45
Підхомний О. М., Ревак І. О. ОСОБЛИВОСТІ УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДОЛОГІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОЦІНКИ РИЗИКІВ НЕЛЕГАЛЬНИХ ФІНАНСОВИХ ОПЕРАЦІЙ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	49
Поліщук Н. В., Попадюк Я. А. СУТНІСТЬ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	52
Сокор Д. О., Волкова Н. І. АНАЛІЗ СТАНУ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ.....	55
Волкова Н. І., Тарнаруцька В. В. СУЧАСНИЙ СТАН ДЕРЖАВНОГО БОРГУ ТА НЕОБХІДНІСТЬ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЙОГО УПРАВЛІННЯ	58
Волкова В. В., Юздепська А. А. ОСОБЛИВОСТІ РЕГУЛЮВАННЯ СТРАХОВОГО РИНКУ В ПЕРІОД ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ	62
Волкова Н. І., Юздепська А. А. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ГРОШОВО-КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ	65
Юрчишена Л. В. КРИТЕРІЇ ІНТЕГРАЛЬНОЇ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ УНІВЕРСИТЕТІВ.....	67
СЕКЦІЯ 2. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ТЕОРІЇ Й ПРАКТИКИ ФІНАНСІВ, БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ ТА СТРАХУВАННЯ В УМОВАХ ЦИФРОВОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА.....	70
Козлов В. П., Голод О. С. СТРАТЕГІЯ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОВІСТЮ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	70

Поліщук Н. В., Громовий Д. В. МЕДИЧНЕ СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ ЯК ВАЖЛИВИЙ СКЛАДНИК РИНКУ СТРАХОВИХ ПОСЛУГ	73
Гуменюк В. Р., Поліщук Н. В. СУТНІСНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА КЛАСИФІКАЦІЯ ПРЯМИХ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ	76
Житар М. О. НАПРЯМИ РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	78
Поліщук Н. В., Зволінський А. М. ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА	81
Маслій О. А., Іващенко Ю. А. ЗНАЧЕННЯ СТРАХУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РИЗИКІВ ПІДПРИЄМСТВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	83
Коротя О. Ю. РИНОК БОРГОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ЯК СКЛАДНА ЕКОНОМІЧНА СИСТЕМА	86
Волкова В. В., Осадчук А. І. РОЗВИТОК ОСОБИСТОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ	89
Підгаєць С. В. СУЧАСНІ АСПЕКТИ ДИВІДЕНДНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВ	91
Волкова Н. І., Побережна А. Р. СУЧАСНИЙ СТАН ЛІКВІДНОСТІ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ	94
Волкова Н. І., Рудик М. В. МІСЦЕ ТА РОЛЬ ГРОШОВО-КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ У ЗАГАЛЬНОЕКОНОМІЧНІЙ ПОЛІТИЦІ УКРАЇНИ	98
Юрчишена Л. В., Сивак Р. Ю. ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ РОБОЧОГО КАПІТАЛУ	100
Шевцова О. Й. ФІНАНСОВА ІНФРАСТРУКТУРА ЕКОНОМІКИ КРАЇНИ	103
Волкова В. В., Шимко А-М. В. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ	106
СЕКЦІЯ 3. РОЗВИТОК ФІНАНСОВОГО РИНКУ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ.....	109
Onyshchenko S., Hlushko A. ARTIFICIAL INTELLIGENCE AS A DRIVER OF THE FINANCIAL MARKET DEVELOPMENT IN UKRAINE.....	109

СЕКЦІЯ 3. РОЗВИТОК ФІНАНСОВОГО РИНКУ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

Onyshchenko S.

Doctor of Economics, Professor, Professor
of the Department of Finance, Banking and Taxation
National University Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic

Hlushko A.

PhD, Associate Professor, Associate Professor
of the Department of Finance, Banking and Taxation
National University Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic

ARTIFICIAL INTELLIGENCE AS A DRIVER OF THE FINANCIAL MARKET DEVELOPMENT IN UKRAINE

Introduction. Digital transformation affects all areas, including the financial market [1]. In Ukraine, the digital ecosystem in the financial sector is growing, allowing customers to access a variety of financial services through online platforms and mobile applications. Artificial intelligence (AI) is becoming a key tool in this process. It allows financial institutions to analyze large amounts of data, understand customer behavior patterns, and predict market trends and risks [2]. The use of AI in the financial market can help improve customer service, reduce fraud, automate decision-making processes, and optimize operations in general. In 2024, the use of AI in financial services is expected to continue to grow, which will contribute to their development and modernization.

The aim of the research. To study the trends in the use of AI in the financial market of Ukraine. To outline the directions of forming an effective regulatory environment for the development of AI in Ukraine.

The main part. Analysis of current trends makes it possible to confirm the active implementation of AI in the lending process [3]. This will happen in order to improve the accuracy of borrowers' creditworthiness assessment. AI will be integrated into routine processes, including customer onboarding, to ensure fast and efficient processing of requests and resolution of financial needs. The possibilities for automating investment decisions are significantly expanding. Global platforms, such as Robinhood, are already successfully using artificial intelligence for automated trading in stock, currency, and other markets. Ukrainian financial market participants plan to use this experience. The possibilities of smart automation are also expanding in terms of optimizing customer support. Improving the functioning of chatbots that use text, voice, and video interfaces and integrating them with solutions such as ChatGPT will allow consumers to receive the necessary information at any time [4]. This will help to reduce the workload of customer support departments and cut customer service costs for companies. In addition to the above, the introduction of AI in terms of automating the analysis of large

data sets will allow for the prompt detection of potentially dangerous transactions and effective counteraction to cybercrime in the financial sector.

In addition to the obvious advantages and opportunities for the development of the financial market in Ukraine, the introduction of AI may also conceal certain risks [5]. It is important to ensure the ethical and responsible use of artificial intelligence, as well as to maintain the confidentiality and security of customers' personal information. Therefore, the experience of the EU countries in terms of regulating the use of AI is a guideline for improving domestic legislation.

On March 13, 2024, the European Parliament adopted the Artificial Intelligence Act, which aims to ensure the safety and respect for the rights of citizens [6]. The law aims to ensure the ethical and responsible use of AI and protect human rights and freedoms. The Law on Artificial Intelligence proposes a system of grading risks associated with the use of AI-based systems and prohibits certain practices of their use. In particular, it prohibits the use of face images from the Internet and CCTV footage to create databases; it prohibits the use of real-time face recognition systems, emotion recognition systems in businesses and schools; it prohibits «social rating» systems and systems that manipulate human behavior. It should be noted that according to the Law, critical infrastructure, education and training, basic private and public services (healthcare, banking), certain systems in law enforcement, migration and border management, justice, etc. are identified as high-risk areas for the use of AI.

Conclusions. In Ukraine, in the context of the active use of AI, including in the financial market, the introduction of effective regulatory tools [7, 8] to ensure the protection of the rights and freedoms of citizens is a priority today.

REFERENCES

1. Onyshchenko, S. V., Maslii, O. A., Hlushko, A. D. (2021). Digital transformation of small business as a necessary condition for its development during the pandemic. Academic and university science – results and prospects: a collection of scientific articles based on materials of the XIV International Scientific and Practical Conference, December 9, 2021. Poltava: PoltNTU, 42–45.
2. Yanko, A. S., Glushko, A. D. (2019). Optimal reservation of data in the system of residual classes in the direction of ensuring information security of the national economy. *Economics and Region*, 4(75), 20–28.
3. Khudolii, Y., Hlushko, A. (2023). The impact of innovation and fintech on the banking business. *ScienceRise*, 3, 41–50. DOI: 10.21303/2313-8416.2023.003218.
4. Fintech in 2024: what to expect. The main trends in the fintech industry in Ukraine and the world. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2024/01/4/708359/>
5. Onyshchenko, S. V., Maslii, O. A. (2019). Ryzyky ta zahrozy v umovakh tsyfrovizatsii: bezpekovi aspekt [Risks and threats in the context of digitalization: the security aspect]. *Development of Socio-Economic Systems in a Global Competitive Environment*. Proceedings of the II International Scientific Conference. 2019, May, 54–56.
6. Artificial Intelligence Act: MEPs adopt landmark law. *European Parliament*. URL: <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20240308IPR19015/artificial-intelligence-act-meps-adopt-landmark-law>
7. Glushko, A. D. (2012). Otsinka efektyvnosti derzhavnoi rehuliatornoj polityky u sferi vnutrishnoi torhivli v Ukraini [An estimation of efficiency of state regulatory policy is in the field of domestic trade in Ukraine]. *Ekonomika i rehion – Economy and region*, 6(37), 82–89.

8. Svistun, L., Glushko, A., Shtepenko, K. (2018). Organizational Aspects of Development Projects Implementation at the Real Estate Market in Ukraine. *International Journal of Engineering & Technology*, 7(3.2), 447–452. DOI: 10.14419/ijet.v7i3.2.14569.

Вишивана Б. М.

канд. екон. наук, доцент
кафедри фінансів, грошового обігу і кредиту
Львівського національного університету імені Івана Франка

Андрійчик О. Я.

здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
ОП «Фінанси, банківська справа та страхування»
Львівського національного університету імені Івана Франка

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

Вступ. Україна не стоїть осторонь сучасних тенденцій розвитку економіки, які характеризуються швидким поширенням цифровізації, активно підтримуючи інноваційні процеси, спираючись на досвід інших країн, а також самостійно створюючи якісно нові технології. Суттєву трансформацію переживає і вітчизняний ринок банківських послуг, який нині неможливий без інноваційних технологій. Банки змінюють форми й методи обслуговування клієнтів, розширюють сервісні можливості, надають комплексні персоналізовані послуги.

Метою роботи є окреслення перспектив розвитку банківських послуг в Україні за умов цифровізації.

Основна частина. Простежити розвиток цифровізації в Україні можна завдяки аналізу позицій нашої держави протягом останніх п'яти років у відповідних світових рейтингах. Зокрема, в IMG World Digital Competitiveness Ranking у 2019–2021 рр. Україна посилювала власні позиції, займаючи 60, 58 і 54 місця відповідно [1], проте вже у 2022–2023 рр. вибула з рейтингу. Згідно з рейтингом Global Innovation Index протягом 2019–2021 рр. Україна входила у 50 країн світу за впровадженням інновацій, займаючи відповідно 47, 45 та 49 місця. У 2022 р. наша держава опустилась у рейтингу до 57, а в 2023 р. – піднялася на 55 позицію серед 132 країн світу [2].

Попри складні умови та виклики війни російської федерації проти України, банківська система безперебійно працює та продовжує розвиватися, нарощує клієнтську базу. Важливу роль у цих процесах відіграє цифровізація.

Банківський ринок перебуває на етапі адаптації до європейських стандартів та інтеграції нових фінансових рішень. У 2022 р. вступив у дію новий Закон «Про платіжні послуги», метою якого є запровадження в Україні основних засад європейської платіжної директиви PSD2. Норми цього закону є підґрунтям для комп-

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ФІНАНСІВ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

II Всеукраїнська науково-практична конференція

Технічний редактор О. К. Гомон

Підписано до друку 05.06.2024 р.
Формат 60×84/16. Папір офсетний.
Друк – цифровий. Умовн. друк. арк. 9,07
Тираж 50 прим. Зам. № 42

Донецький національний університет імені Василя Стуса
21021, м. Вінниця, вул. 600-річчя, 21.
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру
серія ДК № 5945 від 15.01.2018 р.